

***İstanbul Üniversitesi
Kütüphane Koleksiyonlarındaki
Kültürel Miras Ürünü Eserleri İçeren
Projelerimiz
2012-2021***

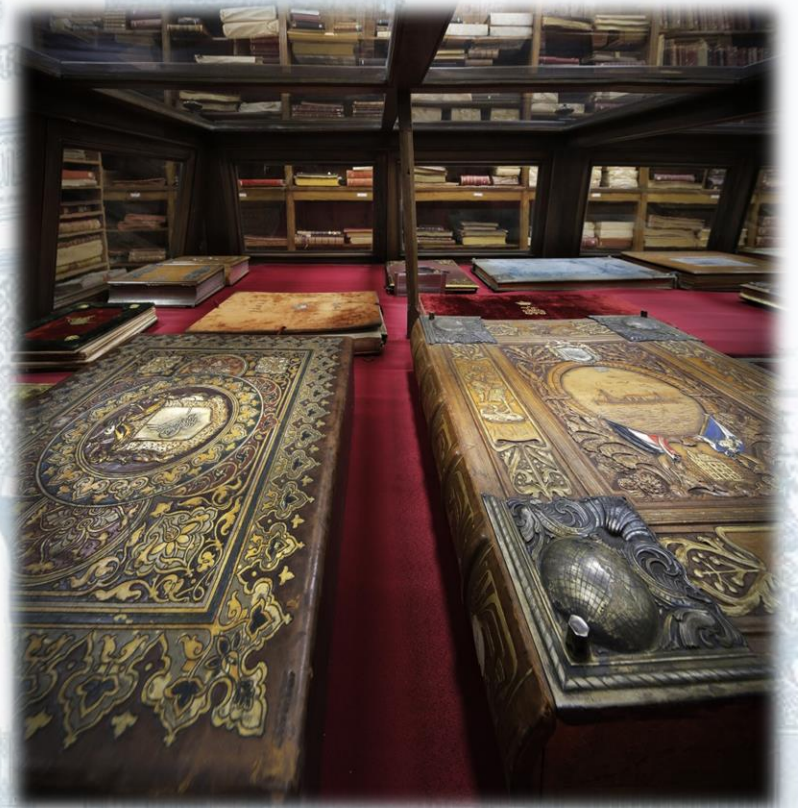
İstanbul Üniversitesi Kütüphane Koleksiyonlarındaki Kültürel Miras Ürünü Eserleri İçeren Projelerimiz 2012-2021

1. Sultan II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri Projesi
<http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr>
2. Gazeteden Tarihe Bakış Projesi
<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/>
3. Zamana Direnen Eserler Projesi I-II-III,
http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/
4. Yazma Eserler Projesi
http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/
5. Eski Dünya'ya Yeni Bakış Projesi <https://haritalar.istanbul.edu.tr>
6. Müzik Eserleri Projesi 'Sırlanmış Sesler'
<https://osmanlimuzigi.istanbul.edu.tr/tr/>
7. Cihan Hükümdarı <https://cihanhukumdari.istanbul.edu.tr>
8. Atatürk'le Okumak <https://ataturkleokumak.istanbul.edu.tr>

1. Sultan II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri Projesi

922 albüm içinde 40.000 fotoğraf

- ✓ nitelikli ve yüksek çözünürlüklü dijital çekim
- ✓ detaylı kataloglama çalışmaları
- ✓ elektronik ortamdan erişim

Yıldız Sarayı Fotoğraf Albümleri Projesi

- İstanbul Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı Nadir Eserler Kütüphanesi'nde muhafaza edilen, Sultan II. Abdülhamid Han'ın Yıldız Fotoğraf Koleksiyonu, 922 albüm içinde 40.000 kare fotoğraftan oluşan dünyanın en zengin görsel arşivlerinden biridir. II. Abdülhamid döneminde çekilen fotoğraflardan oluşan Yıldız Fotoğraf Koleksiyonu; İstanbul'un, Osmanlı topraklarının ve neredeyse tüm dünyanın eski bir tapusu niteliğindedir. Döneme ait mimari ve sosyal dokuyu yansıtması bakımından da birer hazine değerinde olan fotoğraflar çok zengin bir çeşitliliğe sahiptir.
- Cumhurbaşkanlığı himayesinde, **İstanbul Üniversitesi ve TBMM Genel Sekreterliği (Milli Saraylar) işbirliği** ile yürütülen 'Sultan II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri Projesi', araştırmacıların bu değerli koleksiyonunun fotoğraflarına ait hem meta dataları hem de fotoğraf içeriklerini birlikte sorgulayarak hızlı ve güvenli bir şekilde erişebilmeleri amacıyla gerçekleştirilmiştir.

NOT: İstanbul Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ve Milli Saraylar Başkanlığı'nın ilgili birimlerinin işbirliği ile Yıldız Sarayı Fotoğraf Albümlerinin Milli Saraylar İdaresi Başkanlığı'na devir işlemleri 16.06.2022 tarihinde tamamlanmıştır.

Sultan II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri Projesi

- Proje kapsamında; tek tek tüm fotoğrafların nitelikli ve yüksek çözünürlüklü dijital çekim çalışmaları ve detaylı kataloglama çalışmaları yapılarak elektronik ortama aktarılmıştır.
- İşlemleri tamamlanan fotoğraflar, kütüphane web sayfasından erişilebilir durumdadır.
- Erişim Adresi :
- http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr/search/results?te=&lm=IUNE KABDUL

2. Gazeteden Tarihe Bakış Projesi

GAZETEDEN TARİHE BAKIŞ

- İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphane koleksiyonunda yaklaşık 18.422 adet cilt gazete yer almaktadır. Gazeteler Osmanlıca, Rumca, Bulgarca, Fransızca, Almanca, İngilizce, Türkçe gibi çeşitli dillerde yayınlanmıştır.

Gazeteden Tarihe Bakış Projesi

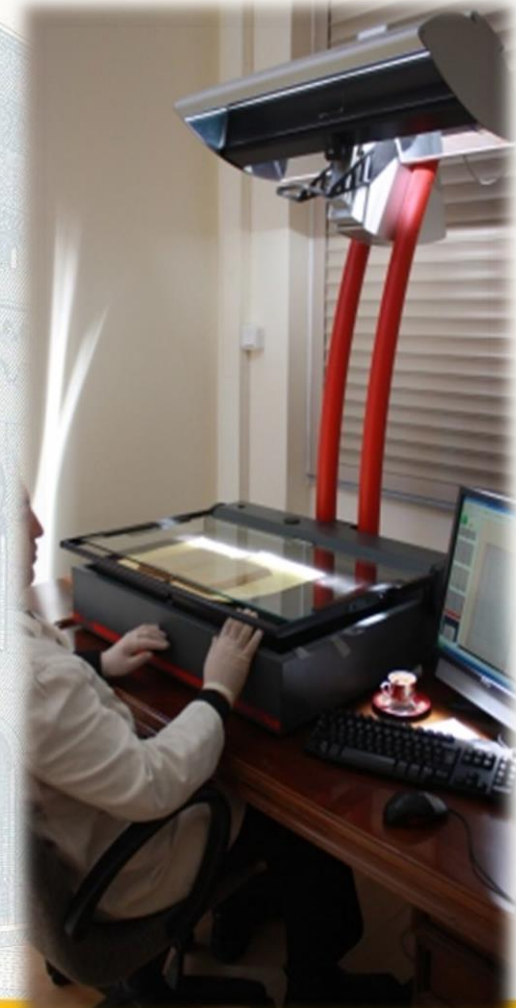
Dönemin tarihine ışık tutacak nitelikteki bu değerli gazete arşivinin korunması ve araştırmacıların hizmetine sunulması için “Gazeteden Tarihe Bakış Projesi” gerçekleştirildi. Proje kapsamında, günlük erişilebilir şekilde ve OCR metodu ile 1928-1942 yıllarını kapsayan yaklaşık 688 cilt, 47 başlık ulusal ve yerel gazeteden 581.106 sayfa görüntü tarandı ve elektronik ortama aktarıldı.

<http://nek.istanbul.edu.tr:4444/ekos/GAZETE/>

3. Zamana Direnen Eserler II-III

Projesi

- İÜ Nadir Eserler Kütüphanesinde bulunan eserlerin yıpranmasını önleyerek gelecek nesillere daha sağlıklı ulaşmasını sağlamak ve kullanıcı isteklerini modern imkânlarla dijital ortamdaki en hızlı şekilde sağlamak amacıyla 2008 yılında Teknosa firması sponsorluğunda başlatılan, Zamana Direnen Eserler I projesinin devamı olarak Zamana Direnen Eserler II-III gerçekleştirilmiştir.
- 04.07.2013 tarihinde başlayıp 21.11.2013 tarihinde bitirilen Zamana Direnen Eserler II Projesi kapsamında; muhtelif ebatlarda 4 adet tarayıcıyla 1688 adet eser taranarak 282.500 kare dijital ortama aktarılmıştır. Yaklaşık 4-5 ay süren Zamana Direnen Eserler II Projesi kapsamında; 6080 Arapça yazma eserden yaklaşık 300.000 kare çekim yapılmıştır.
- Bütçe takvimi sebebiyle ikiye bölünerek gerçekleştirilen aynı projenin devamı olan, 10.10.2014 tarihinde başlayıp 04/12/2014 tarihinde bitirilen Zamana Direnen Eserler III Projesi kapsamında; muhtelif ebatlarda 4 adet tarayıcıyla 337 adet eser taranarak 49.000 kare dijital ortama aktarılmıştır.

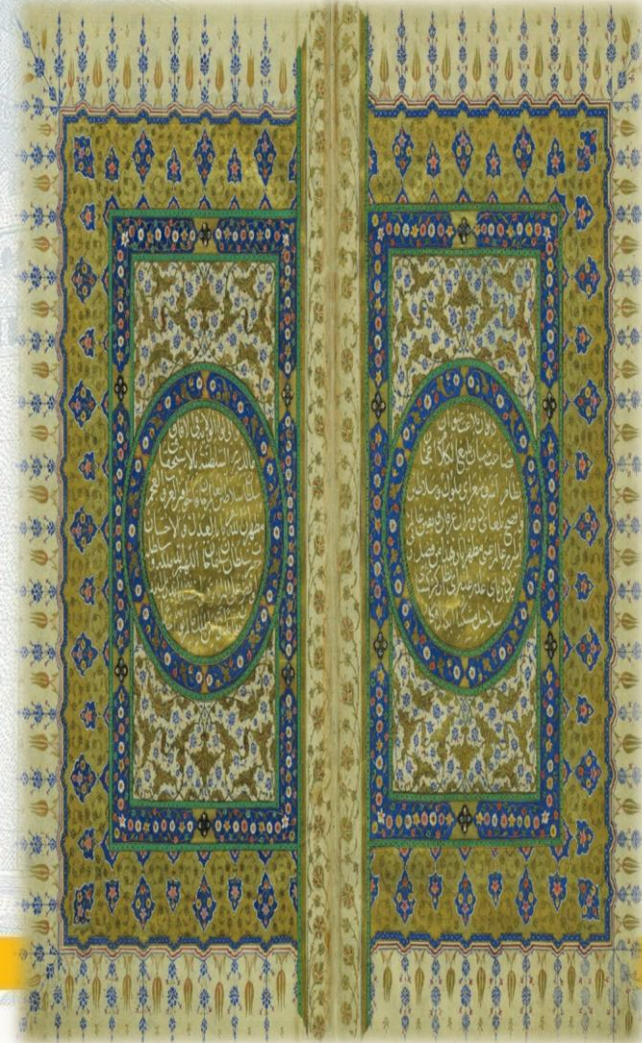

4. Yazma Eserler Projesi

Amaç; İstanbul Üniversitesi koleksiyonunda bulunan, değeri paha biçilemez nitelikte ve çoğu dünyada tek nüsha olan, Türk toplumunun kültür yaşamına ışık tutacak seçkin, **çok önemli nadir eserleri içeren kültür mirasımızın gelecek kuşaklara korunarak aktarılması amacıyla, Nadir Eserler Kütüphanesi'nde var olan nadir ve çoğu tek nüsha el yazması eserlerin erişilebilirliğini arttırarak Dünya kültür mirasına katkı sağlamak ve kültürler arası diyalogu geliştirmek.**

Koleksiyondaki çok değerli ve yıpranmış el yazması bazı eserlerin restore edilerek korunabilmesi, dijitalleştirme, künye, teknik okuma çalışmalarının yapılarak, katalog bilgisi olmayan eserlerin künyelerinin oluşturulması ve otomasyon sistemi üzerinden erişimin sağlanması.

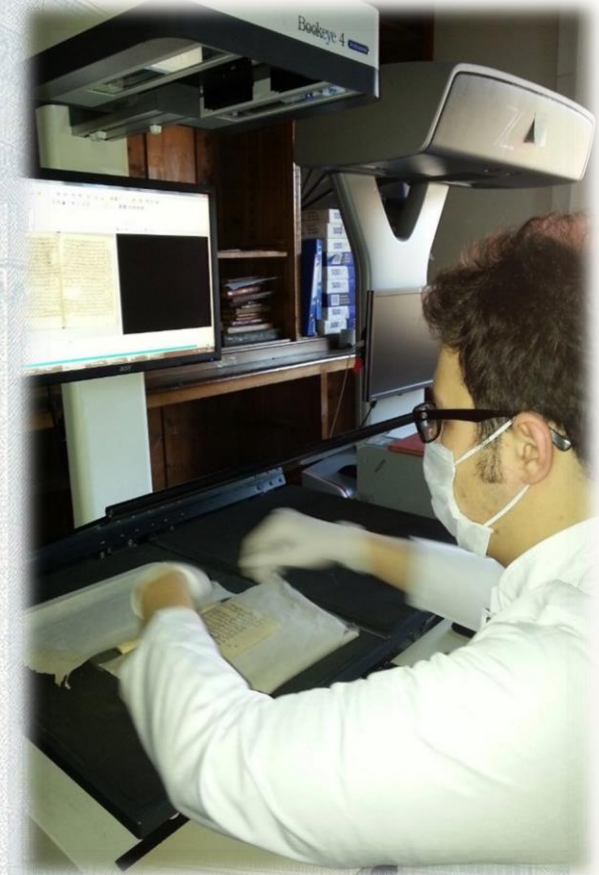

Yazma Eserler Projesi-

- İ.Ü. BAP desteği ile yürütülmekte olan “Yazma Eserlerin Sayısallaştırılması ve Katalog Künyelerinin Çıkarılması Projesi” kapsamında, Nadir Eserler Kütüphanemizde bulunan **5844 adet eserden 741.500 görüntü elektronik ortama aktarıldı ve 10.000 yazma eser künye çalışması** tamamlanarak kütüphane otomasyon sistemi üzerinden erişilebilir hale getirildi.

http://katalog.istanbul.edu.tr/client/tr_TR/default_tr

ESKİ DÜNYA'YA YENİ BAKIŞ PROJESİ

PROJESİ

HEDEF;

- Koleksiyonda bulunan nadir nitelikteki kıymetli haritaların açığa çıkarılması,
- Araştırmacıların seçkin haritalara, istediği yerden, istediği ölçüde ve kolaylıkla sanal ortamda erişebilmesi,
- Değerli haritalara farkındalık yaratılarak tüm ilgiler ile buluşturulması,
- Eserlerin sayısallaştırılması yoluyla araştırmacılara kaliteli ve hızlı hizmet verilebilmesi,
- Gelecek nesillere en iyi şekilde aktarılmasının yanı sıra eserlerin daha fazla yıpranması engellenmesi hedeflenmiştir.

Bu kapsamda, dijitalleştirme ve bibliyografik künye çalışması tamamlanan yaklaşık **789 adet harita koleksiyonu içinden seçilen, tek nüsha ve uluslararası tarihi değeri olan 120 seçilmiş örnek harita sanal kütüphane içinde erişime açılmıştır.** Koleksiyondaki diğer haritalara da entegre kütüphane otomasyon programı (<http://kutuphane.istanbul.edu.tr>) üzerinden erişilebilecektir.

Sanal Kütüphane, projeyi anlatan bir tanıtım filmi, haritalar, atlas ve planların ayrı ayrı ve istenilen ölçüde büyütülerek detaylı incelenebildiği bölümlerden oluşmaktadır. Ayrıca, görsel zenginliğin yanı sıra, araştırmacıların çalışmalarını daha zevkli hale getirebilmek için, projeye özel düzenlenen güzel bir müzik arka fonda dinlenebilmektedir.

<https://haritalar.istanbul.edu.tr>

6. Müzik Eserleri Projesi: Sırlanmış Sesler

- Osmanlı'dan Cumhuriyet'e geçiş sürecinde kurulmuş olan, ülkemizin ilk resmî müzik okulu Dârü'l-Elhan'dan konservatuara intikal etmiş olup, Nadir Eserler Kütüphanesi'nde muhafaza edilen değerli müzik koleksiyonunun araştırmacısı ile buluşturulması amacıyla; İÜ Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı ile Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama Araştırma Merkezi (OMAR) işbirliği, Kültür Bakanlığı ve İÜ Rektörlüğü desteğiyle, Dârü'l-Elhan Dönemi 78 Devirli Plak Kayıtları 'Sırlanmış Sesler' Projesi gerçekleştirilmiştir. Projenin hedefi, taş plaklardaki klasik eserleri ve konservatuar için Anadolu'da yapılmış derleme kayıtlarını Türk ve Dünya müzik tarihine kazandırmaktır.

İstanbul Üniversitesi
Osmanlı Dönemi Müziği Uygulama ve Araştırma Merkezi

Hakkımızda Yönetim Etkinlikler Basında OMAR İletişim

Darülelhan ve Sonrası Taş Plak Kayıtları

Besteler	3134 Acemaşiran Beste / Zekâi Dede Efendi "Bin cefa görsem ey sanem senden"
Dîni Eserler	3166 Şedaraban Beste / Tanburi İsak "Ey safa-yı arızından çeşme-i hurşid-i ab"
Gazel ve Taksim	3176 Bestenigâr Beste / Buhurizade Mustafa İtri Efendi "Gamzen ki ola saki-i çeşm-i siyeh-i mest"
Şarkı	5239 Feraheza Beste / Hammamizade İsmail Dede Efendi "Ey kaşı keman tir-i müjen canıma geçti"
Mevlâvî Âyin-i Şerif	5255 Hicaz Beste / Gevrekzade Mustafa Ağa "Hasret-i ruyinle giryan olduğum demdir bu dem"
Kâr	5593 Tahirbuselik Beste / Tanburi İsak "Gül ruhun şevkiyle çeşmim ol kadar zâr oldu ah"
Peşrev	5596 Şehnaz Beste / Seyyid Nuh "Bezm-i meyde sakiya devreylesin mül gül gibi"
Ağır Semai	5956 Suzinak Beste / Zekâi Dede Efendi "Serde heva-yı kâkül dilde hayal-i canan"
Saz Semaisi	6381 İsfahan Beste / Buhurizade Mustafa İtri Efendi "Gel ey nesim-i saba hatt-ı yardan ne haber"
Yürük Semai	6545 Şevkefza Beste / Kömürcüade Hafız Mehmed Efendi "Hüsn-i zatın gibi bir dilber-i simin-endam"
Halk Müziği Derleme ve Kayıtları	6574 Saba Beste / Halifezade Tahir Efendi "O şuhun ey gönül düşnam-ı lali telh bâr olmaz"
	6576 Hüseyini Beste / Zaharya "Şebnem gibi saçılısın hun-i eşk-i pür-revanım"
	6602 Acemaşiran Beste / Basmacı Abdi Efendi "Berküşa-yı madelet hakan-ı devran daima"
	383 97a Nühüft Beste / Seyyid Nuh "Ta kim hattın ey mah-ı cebinim yüze çıktı"

Müzik Eserleri Projesi: Sırlanmış Sesler

Eserlere online olarak erişilebilmektedir. OMAR ve KDDB işbirliği ile Nadir Eserler Kütüphanesi'nde bulunan müzikle ilgili yazmalar (güfte mecmuaları, edvârlar vb.), tüm nota sistemleriyle yazılmış eserler (Hamparsum, Batı notası, Bizans notası vb.), derleme plakları ve klasik eserlerin kaydedildiği taş plaklar gibi materyaller üzerinde çalışmalar yapılmıştır.

Proje sonucunda; plakların sayısal ortama aktarılarak orijinallerinin haliyle koruma altına alınması, gerekli ses temizliğinin yapılıp çoğaltılması ve malzemeye çağdaş koşullarda ulaşılabilirliğin sağlanması için modern tekniklerle sayısal ortama aktarılması çalışmaları yapılmıştır.

Erişim adresi: <http://osmanlimuzigi.istanbul.edu.tr>

7. Atatürk'le Okumak Projesi

İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nin önemli bir özelliği de büyük Atatürk'ün kütüphanenin kitaplarından yararlanmış olmasıdır. Mustafa Kemal Atatürk İstanbul'a gelişlerinde kütüphaneden ödünç alarak okuduğu kitaplar özel bir koleksiyonu oluşturmaktadır. Bu kitaplar 2012 yılında hazırlanan "Atatürk'le Okumak" projesiyle 3 boyutlu Nadir Eserler Kütüphanesi içinde yeniden canlandırılmıştır.

<https://ataturkleokumak.istanbul.edu.tr>

*Atatürk'le
okumak*

8. Cihan Hükümdarı Projesi

Proje kapsamında Türkiye’de ilk defa sanal bir kütüphane kuruldu ve yine ilk defa önemli bir mimari eserin, Süleymaniye Camii’nin, interaktif simülasyonu oluşturuldu. İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi’nde Kanuni Sultan Süleyman Dönemi’ne ait 3 adet tek nüsha yazma eseri (Divan-ı Muhibbi, Beyan-ı Menazil-i Sefer-i İrakeyn, Kitab -ı Bahriye) dijital ortama taşındı. (<http://cihanhukumdari.istanbul.edu.tr>)

İstanbul Üniversitesi Merkez Kütüphanesi ve Nadir Eserler Kütüphanesi
Koleksiyonlarından Açık Erişime Sunulan Yayın Sayıları

İÜ MK ve NEK Koleksiyonundan Açık Erişime Açılan Yayın Sayıları	
Yayın Türü	Adet
Türkçe ve Farsça Yazmalar	10.813
Arapça Yazma Eserler	6.182
Yıldız Sarayı Albümleri Fotoğrafları	37.637
Gazeteler	68.128
Tezler	51.855
Antropoloji Bitirme Tezleri	1.249
İÜ Makaleleri	7.037
Darülelhan ve Sonrası Taş Plaklar	193
TOPLAM	183.094